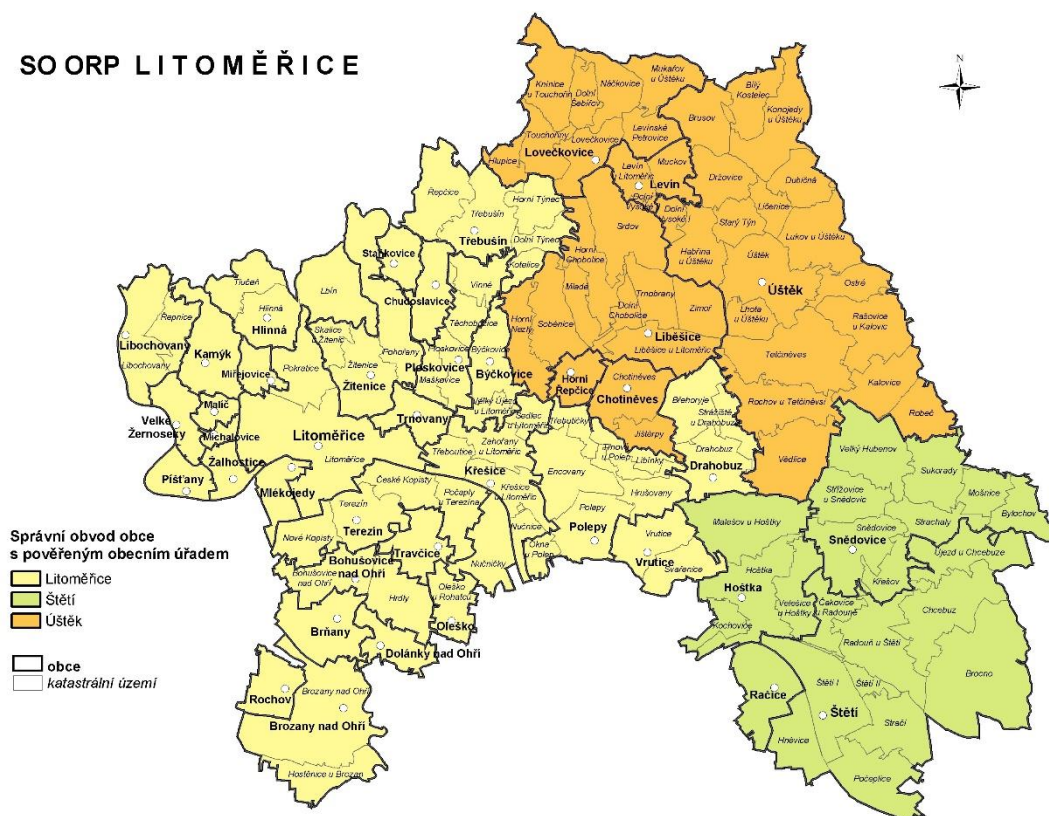

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Litoměřice

Téma: Zaměstnanost a bezpečnost

SO ORP LITOMĚŘICE

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

OBSAH:

1	ZAMĚSTNANOST A BEZPEČNOST	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ	5
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR	6
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	7
5	FINANCOVÁNÍ	8
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	10
7	ZÁVĚR	10
8	PŘÍLOHY	11

1 Zaměstnanost a bezpečnost

V rámci společných jednání starostů SO ORP Litoměřice vyvstala potřeba řešit výraznou nezaměstnanost v regionu a s ní i spojené kriminální problémy. Nezaměstnanost se v průměru pohybuje okolo 9-11%, ale v mikroregionech a odlehlých obcích se potýkáme i s 20% nezaměstnaností. Na tento problém se následně nabaluje i fakt, že dlouhodobě nezaměstnaní nemohou (jak již z důvodu své nepřizpůsobivosti, neschopnosti získat pracovní návyky, či nízké a nedostatečné kvalifikaci a praxi) získat finance na své živobytí jinak, než trestní činností.

Hlavním cílem tohoto tématu je vytvořit návrh na řešení: 1. snížení nezaměstnanosti a 2. snížení kriminality (především se jedná o krádeže a následnou drogovou problematiku).

1.1 Definování řešené problematiky

Region SO ORP Litoměřice patří mezi více rizikové oblasti. Mezi hlavní faktory patří vysoká míra nezaměstnanosti, která se pak odráží i v kriminalitě. V roce 2013 policisté zaznamenali nárůst kriminality, který byl způsoben jednak prezidentskou amnestií v lednu 2013, červnovými povodněmi, ale zároveň se začali objevovat krádeže běžných základních potravin v supermarketech nikoliv věcí, které by pak sloužili k dalšímu obchodu. Zároveň se trestné činnosti začali dopouštět i lidé, kteří dosud neměli s policií žádnou zkušenost. V případě pokud by došlo k rozšíření hranic sociálně vyloučených lokalit a dále se zvyšující se mírou nezaměstnanosti lze předpokládat nárůst rizikovosti SO ORP Litoměřice. Oblast SO ORP Litoměřice je velmi rozsáhlý a roztráštěný region, v němž jsou patrné vysoké rozdíly mezi jednotlivými mikroregiony. Opatření je nutno směřovat na celý SO ORP, ale zároveň pomoc by měla směřovat na lokální úroveň tak, aby došlo k narovnání rozdílů mikroregionů.

Nezaměstnanost se v průměru pohybuje mezi 9-11%, v mikroregionech a odlehlých obcích se potýkáme i s 20% nezaměstnaností. Celkově se míra nezaměstnanosti pohybuje nad republikovým průměrem. S nezaměstnaností souvisí i další faktor, a to závislost na sociálních dávkách. Od začátku roku 2014 k 31.5.2014 bylo podpořeno celkem 967 656 žadatelů o některou z dávek a vyplacená částka dosáhla téměř 3,1 mld. Kč. Na KoP Litoměřice spadá celková podpora v rámci vyplacených sociálních dávek ve výši necelých 151 mil. a na KoP Štětí necelých 47 mil. Kč.

Mezi příčiny nezaměstnanosti řadíme: nedostatek pracovních míst, nízká kvalita uchazečů o zaměstnání (nízká nebo nepotřebná kvalifikace, nízké pracovní návyky a dovednosti, nízká praxe apod.), závislost osob na sociálních dávkách, „občanská“

negramotnost¹, nízké finance pro rozvoj nebo rozšíření podnikatelských aktivit OSVČ.

Na tento problém se následně nabaluje i fakt, že dlouhodobě nezaměstnaní nemohou (jak již z důvodu své nepřizpůsobivosti, neschopnosti získat pracovní návyky, či nízké a nedostatečné kvalifikaci a praxi) získat finance na své živobytí jinak, než trestní činností. Situace by mohla následně vyústit v rozšíření hranic sociálně vyloučených lokalit, nebo ke vzniku nových, zvýšení kriminality a celkové ztráty atraktivnosti regionu.

SO ORP Litoměřice se na základě bezpečnostní analýzy řadí vyhodnocenou rizikovostí nad republikový průměr a umísťuje se v republikovém žebříčku na 33. místo. V porovnání se sousedícími SO ORP se SO ORP Lovosice a Roudnice nad Labem nezařazují do rizikových, naproti SO ORP sousedící Děčín a Ústí nad Labem, které do rizikových obvodů spadají. Region SO ORP Litoměřice se svým počtem zjištěných spáchaných trestných činů řadí mezi regiony s vyšší mírou rizikovosti. Policii ČR se daří objasnit případy trestných činů okolo 50%. Řada trestných činů, které jsou spáchány, zůstává skryta, neboť nejsou občany vůbec oznámena.

Je zjevné, že největší kriminogenní faktor je nezaměstnanost, kdy osoby dopouštějící se kriminální činnosti spadají právě do této skupiny ve více než 60%. Tento problémový okruh navazuje na vysokou míru nezaměstnanosti. Region SO ORP má dlouhodobě nezaměstnanost v průměru pohybuje v rozmezí 9-11%, avšak v rámci jednotlivých obcí SO OPR Litoměřice jsou markantní vysoké rozdíly oproti průměru. Tyto rozdíly s sebou nesou i větší míru rizika dané obce a výskyt sociálně patologických jevů. Mezi další příčiny řadíme i závislost na sociálních dávkách, dostupnost návykových látek a závislost, sociální vyloučení nebo ohrožení sociálním vyloučením.

Nemalým problémem je i drogová problematika. Drogově závislími se stávají především lidé v produktivním věku, ale zkušenost s drogami mají již děti na ZŠ. Drogy a především nutnost shánět finanční prostředky na jejich pořízení, je nejčastější příčinou pro páchaní trestních skutků. Drogovou závislostí se pak prohlubuje sociální vyloučení ze společnosti a jedinec si často nemůže sám pomoci.

Mezi příčiny drogové závislosti řadíme nízký sociální status a s tím spojené nízké příjmy, závislost na sociálních dávkách nebo nezaměstnanost, neexistence morálních návyků, nedostatečná prevence.

Důsledky tohoto jevu jsou: kriminální činnost, zvýšené riziko nákazy přenosnými chorobami mezi závislími, ale i běžnými občany (pohozené použité injekční stříkačky), prohlubování sociálního statusu závislých, prohlubování rizikovosti SO ORP Litoměřice.

¹ Negramotnost ve financích, v základech práva a občanského života.

Z výše uvedených dat je zřejmé, že nezaměstnanost a bezpečnost se vzájemně ovlivňují, je proto nutné přistupovat k celé této problematice kontinuálně.

Předkládané řešení:

- 1) Vytvoření dohledového centra včetně asistentů
- 2) Vytvoření společného kamerového systému
- 3) Vytvoření databáze brownfieldů pro podnikatelské subjekty
- 4) Vytvoření společného projektu pro vzdělávání občanů s nízkou či nevhodnou kvalifikací s napojením na místní podnikatelské subjekty
- 5) Vytvoření metodiky řešení bezpečnosti v regionu včetně analýz disponovaných míst
- 6) Vytvoření metodiky řešení nezaměstnanosti v regionu včetně případových studií z dalších regionů (dobrá praxe).

2 Průběh jednání

Během jednotlivých jednání probíhala diskuze nad možnostmi řešení problémů jak v rámci snižování nezaměstnanosti, tak i v rámci zvyšování bezpečnosti a řešení sociálně patologických jevů v regionu.

Konkrétně se diskutovalo nad využíváním preventivních programů pro bezpečnost v regionu, a to jak pro děti, tak i pro dospělé. Základem by byly preventivní programy pro každou z cílových skupin zvlášť, zaměřené na konkrétní problematiku v daném regionu (drobné krádeže, drogy, prevence, jak se zachovat, atd.). Současně by byla vytvořena metodika pro řešení bezpečnosti v regionu včetně analýz nejrizikovějších míst, míst pro vytvoření kamerového systému, či míst pro vytvoření dohledového centra. Neméně zajímavou aktivitou by byly obecní hlídky z řad občanů, kteří nejsou zaměstnáni (jedná se o tzv. asistenty), kteří zároveň budou napojeni na policii ČR.

Dále by se jednalo o motivační programy k motivaci občanů k vyšší zaměstnanosti případně sebezaměstnávání. Navržen byl systém vzdělávání osob s nízkou či nedostatečnou kvalifikací dle potřeb zaměstnavatelů v regionu. Dále také lepší komunikace školských zařízení s místními zaměstnavateli pro předcházení nezaměstnanosti absolventů v regionu.

Dalšími návrhy bylo vytvoření metodiky pro uchopení nezaměstnanosti v regionu a následné zvýšení zaměstnanosti – zde není jasné, jak tato metodika dopomůže k řešení problémů, ale je zde možnost zimplementovat dobrou praxi z jiných regionů, či států a případně vyzkoušet její využitelnost v našem regionu.

Vytvoření databází (pro zaměstnanost – brownfieldy, přehled podnikatelů v regionu, možnost čerpání dotací, přehled volných pracovních míst a volných potencionálních zaměstnanců), (pro bezpečnost – riziková místa, kamerový systém, asistenti k dispozici, atd.). Další návrh je vytvoření programu pro zaměstnanost. Zde nám dělá problém legislativa ČR, která veškeré motivační návrhy strhává svým sociálním přístupem k nezaměstnaným. Vystal zde problém v rámci brownfieldů a případných pák na jejich majitele, kteří tyto objekty nechávají zchátrat a obec má náklady na víc s jejich zajištěním. Obce by rády tyto prostory využily pro své podnikatelské subjekty.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Během jednotlivých jednání vystalo několik otázek, na které nyní neznáme stoprocentní odpověď. Jedná se např. o otázku, kdo bude zajišťovat jednotlivé aktivity vedoucí k řešení daných problémů.

Nyní jsou na území SO ORP Litoměřice tři dobrovolné svazky obcí, které by byly schopné se jednotlivých úkolů zhostit (Mikroregion Porta Bohemica, Mikroregion České středohoří, Sdružení obcí Úštěcka). Ani jeden ze stávající DSO však nemá vyřešenou otázku financování daných aktivit, personální zátěže daných aktivit a taktéž je zde problém s některými legislativními aspekty. Je tedy možné, že bude zřízen nový DSO, který bude realizovat pouze konkrétní aktivity (budťo všechny, nebo pouze vybrané). Dalším možným řešením je, že si každé dosavadní DSO (především se jedná o Mikroregion Porta Bohemica) bude řešit, pro sebe, ten nejdůležitější problém.

V některých aspektech (především při řešení nezaměstnanosti), se chtějí obce obrátit na pomoc Místní akční skupiny České středohoří, která sdružuje podnikatelské subjekty v regionu. Jednalo by se o úzkou spolupráci především v rámci podpory podnikatelských subjektů a případného vzdělávání osob s nízkou či nedostatečnou kvalifikací. MAS by v tomto případě hrála roli zprostředkovatele dialogu a partnera projektu. Nositelem projektu by ovšem byl DSO nebo uskupení obcí.

Jednou z variant pro řešení bezpečnosti se zdá i tzv. neformální shromáždění obcí nebo neformální uskupení (pracovní skupina). Otázkou ovšem je, zdali jednotlivé projektové výzvy, budou takovéto uskupení podporovat.

Veškeré aktivity, které budou realizovány ať již formou DSO, neformálního uskupení, či jiným způsobem, budou vždy vycházet z cílů souhrnného dokumentu, který byl vypracován přesně dle potřeb a názorů jednotlivých zástupců obcí v SO ORP Litoměřice. Předkládané návrhy jsou řešením problémů, které vyplynuly z jednotlivých analýz regionu (území SO ORP Litoměřice).

Předpokládáme, že veškerá koordinace jednotlivých aktivit bude fungovat na smluvní bázi. Jednak proto, že zainteresovaných aktérů bude více a jednak proto, že zde bude nutné dodržovat určité legislativní postupy pro realizaci jednotlivých aktivit.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

V předchozím bodě jsme si řekli, že jasná struktura nositele jednotlivých aktivit ještě není dána. Důvodem je nerozhodnost a nesoulad v území. Nyní budeme tedy hovořit hypoteticky a spíše návrhově.

Berme v potaz, že jednotlivých úkolů / aktivit se zhostí např. Mikroregion Porta Bohemica. Tento mikroregion má největší ambice a schopnosti zhostit se takovýchto úkolů, a to nejen na svém území. Dosud Mikroregion Porta Bohemica realizoval několik společných aktivit a je tudíž nejvhodnějším adeptem, což vplynulo i z analýzy právního týmu SMO ČR.

Při realizaci jednotlivých aktivit by měla mít každá obec jeden hlas. Předejde se tím znevýhodňování obcí s větším počtem obyvatel (v případě, že by počet hlasů byl závislý od počtu obyvatel v obci).

Budou zřízeny pracovní skupiny, které by měly realizovat vždy jeden konkrétní cíl /aktivitu. Tyto skupiny budou schvalovány nadpoloviční většinou ze všech obcí a jejich stěžejní aktivity v rámci řešení problémů taktéž. Bude jasně definován cíl, způsob jakým ho chceme dosáhnout a jednotlivé aktivity na cestě k cíli. Zároveň by měli být ustanoveni hlavní zástupci DSO, kteří budou dohlížet nad zdárnou realizací aktivit. Následně by vedoucí jednotlivých pracovních skupin společně s hlavními zástupci DSO měli řešit případné odchylky a problémy během realizace.

Tato hlavní řídicí struktura (zástupci DSO + vedoucí jednotlivých pracovních skupin) by se měla setkávat pravidelně minimálně jednou za 14 dní, kdy by mělo docházet k reportování dílčích výsledků a k případnému řešení problémů. Jednotlivá setkání mohou být i součástí oficiálního setkání DSO, resp. by měla být součástí těchto setkání alespoň jednou za kvartál.

V rámci pracovních skupin budou všichni pracovníci mít konkrétní roli a postavení včetně dané zodpovědnosti za realizaci konkrétních úkolů. Skupiny by se měly skládat z vedoucího zaměstnance, který bude překládat výsledky skupiny, jednat s úřady, atd., dále z koordinátora aktivit a podaktivit a dále z pracovníků, kteří budou fyzicky realizovat dané aktivity a podaktivity. Počet je odvislý na potřebě (např. na vytvoření databáze brownfieldů stačí jedna osoba k mapování nemovitostí a vytváření databáze).

5 Financování

Navrhujeme několik zdrojů financování:

- 1) Využití ESF a dalších dotačních programů
- 2) Společný fond, do kterého budou přispívat jednotlivé obce
- 3) Vytvoření služby, která bude zpoplatněna (např. při vytvoření dohledového centra, nebo při vzdělávání obyvatel dle potřeb zaměstnavatelů, atd.)
- 4) Legislativní změna v rámci RUD – navýšení

Jednotlivé náklady:

1) Vytvoření dohledového centra včetně asistentů

(dohledové centrum zajišťující pořádek v jednotlivých obcích, mající zázemí v jedné z obcí, propojené na policii ČR, správa a kontrola kamerového systému)

Mzdové náklady: vedoucí pracovník: HPP, 150,-/hod, 8hod/denně, asistent senior: 2x DPČ 120,-/hod, 4hod/denně, asistent junior (osoby dlouhodobě nezaměstnané, které jsou na "upevnění si pracovních návyků"): (počet dle potřeby) x DPP 80,-/hod, 4-8hod/denně, směna.

Provozní náklady: energie: 3.000,-/měsíc, voda: 500,-/měsíc, topení: 2.000,-/měsíc, administrativa: 1.500,-/měsíc, telefony/IT: 4.000,-/měsíc, kamerový systém: 3.000,-/měsíc, oděv: 2.000,-/člověk, nájem prostorů: 1.500,-/měsíc (předpokládá se využití prostor obce).

Další náklady: automobil: 50.000,-, vybavení centra: 100.000,-

2) Vytvoření společného kamerového systému

(kamerový systém – vytvoření analýzy nejdisponovanějších míst včetně nutnosti jejich pokrytí – konkrétních míst, nákup kamerového systému a propojení budto s policií ČR, obecní policií nebo s dohledovým centrem)

Mzdové náklady: vedoucí pracovník: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně, koordinátor: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně

Provozní náklady: energie: cca od 5.000,- - 10.000,-, opravy dle potřeb cca 50.000,-

Další náklady: kamerový systém: dle velikosti území od 100.000,- - 1.000.000,-

3) Vytvoření databáze brownfieldů pro podnikatelské subjekty

(vytvoření databáze brownfieldů a nemovitostí vhodných k podnikání)

Mzdové náklady: vedoucí pracovník: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně,
koordinátor: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně

Provozní náklady: možnost dělat homeofficem, administrativa: 1.500,-/měsíc,
telefony/IT: 1.500,-, umístění na webových stránkách jednotlivých obcí:
zdarma

4) Vytvoření společného projektu pro vzdělávání občanů s nízkou či nevhodnou kvalifikací s napojením na místní podnikatelské subjekty

(vytvoření a realizace projektu pro osoby znevýhodněné na trhu práce nízkou či nevhodnou kvalifikací, současně propojení s místními podnikatelskými subjekty, vzdělávání těchto osob a pomoc podnikatelům k získání dotací na tyto osoby)

Mzdové náklady: vedoucí pracovník: HPP, 150,-/hod, 8hod/denně,
koordinátor: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně, lektori: DPP, 150,-/hod, koordinátor
zaměstnavatelů: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně, koordinátor dotací: DPČ: 120,-
/hod, 4hod/denně, asistenti pracující s klienty: dle potřeb a množství klientů:
DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně

Provozní náklady: energie: 3.000,-/měsíc, voda: 1500,-/měsíc, topení: 3.000,-
/měsíc, administrativa: 2.500,-/měsíc, telefony/IT: 2.000,-/měsíc, nájem
prostorů: 1.500,-/měsíc (předpokládá se využití prostor obce), cestovné:
1.500,-/měsíc

Další náklady: vybavení prostorů pro výuku a administraci projektu: 150.000,-,
vzdělávací aktivity – rekvalifikace, atd... hrazeno z dotací, cena dle počtu
klientů a potřeb zaměstnavatelů

5) Vytvoření metodiky řešení nezaměstnanosti v regionu včetně případových studií z dalších regionů (dobrá praxe).

Mzdové náklady: vedoucí: DPČ, 120,-/hod, 4hod/denně, koordinátor: DPČ,
120,-/hod, 4hod/denně

Provozní náklady: možnost dělat homeofficem, administrativa: 1.500,-/měsíc,
telefony/IT: 1.500,-

Plánujeme, že nákup externích služeb bude v počtu do 30% celkových
nákladů. Příjmy je možné realizovat především v rámci bodů: 1,2 – plátcí jsou
jednotlivé obce, pro které je dohledové centrum realizováno a 4 – plátcí jsou
podnikatelské subjekty, které získávají kvalifikovaného zaměstnance na míru.

6 Vyhodnocení efektivity

Hlavní řídicí struktura (zástupci DSO + vedoucí jednotlivých pracovních skupin) by se měla setkávat pravidelně minimálně jednou za 14 dní, kdy by mělo docházet k reportování dílčích výsledků a k případnému řešení problémů. Jednotlivá setkání mohou být i součástí oficiálního setkání DSO, resp. by měla být součástí těchto setkání alespoň jednou za kvartál.

Během realizace jednotlivých aktivit bude probíhat průběžná evaluace a jednotlivé výsledky se následně budou aplikovat do dalších aktivit projektů.

Evaluace koordinačních a řídicích aktivit je nutná z důvodu zefektivnění těchto aktivit a zároveň z důvodu určení držení se daného cíle a cesty k němu.

Evaluace se bude týkat jednak jednotlivých aktivit konaných danými zaměstnanci, tak i klientů. Např. proběhnou evaluační dotazníky:

- 1) Pro obce, kterým je zajišťována služba dohledového centra a kamerového systému
- 2) Pro klienty, kteří se budou vzdělávat na základě potřeb zaměstnavatelů
- 3) Pro zaměstnavatele, kteří budou využívat služby konkrétního zaučení a vzdělání budoucího zaměstnance
- 4) Pro obce, které budou prezentovat své brownfieldy v databázi
- 5) Pro jednotlivé realizátory projektů/aktivit, abychom předcházeli případným problémům a komunikačním šumům.

7 Závěr

V rámci společných jednání starostů SO ORP Litoměřice vyvstala potřeba řešit výraznou nezaměstnanost v regionu, která se liší v jednotlivých částech regionu od 9% - 20% a s ní i spojené kriminální problémy (krádeže, drogová závislost, atd.).

Hlavním cílem tohoto tématu je vytvořit návrh na řešení: 1. snížení nezaměstnanosti a 2. snížení kriminality (především se jedná o krádeže a následnou drogovou problematiku).

Předkládáme následující řešení:

- 1) Vytvoření dohledového centra včetně asistentů
- 2) Vytvoření společného kamerového systému

- 3) Vytvoření databáze brownfieldů pro podnikatelské subjekty
- 4) Vytvoření společného projektu pro vzdělávání občanů s nízkou či nevhodnou kvalifikací s napojením na místní podnikatelské subjekty
- 5) Vytvoření metodiky řešení bezpečnosti v regionu včetně analýz disponovaných míst
- 6) Vytvoření metodiky řešení nezaměstnanosti v regionu včetně případových studií z dalších regionů (dobrá praxe).

A jejich možné financování:

- 1) Využití ESF a dalších dotačních programů
- 2) Společní fond, do kterého budou přispívat jednotlivé obce
- 3) Vytvoření služby, která bude zpoplatněna (např. při vytvoření dohledového centra, nebo při vzdělávání obyvatel dle potřeb zaměstnavatelů, atd.)
- 4) Legislativní změna v rámci RUD – navýšení

Seznam zkratk:

ESF – Evropský sociální fond

RUD – rozpočtové určení daní

SO ORP – Správní obvod Obec s rozšířenou působností

KoP – Kontaktní pracoviště Úřadu práce

OSVČ – Osoba samostatně výdělečná

DSO – Dobrovolný svazek obcí

SMO ČR – Svaz měst a obcí České republiky

HPP – hlavní pracovní poměr

DPČ – dohoda o provedení činnosti

DPP – dohoda o provedení práce

MAS – Místní akční skupina

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 25.6.2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 13.7.2015, Prezenční listina, fotografie.
3. Zápis z jednání o EMOS ze dne 13.8.2015, Prezenční listina, fotografie.
4. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 10.9.2015, Prezenční listina, fotografie.